

Vilniaus
universiteto
biblioteka

Geroji Atvirojo mokslo praktika Europos universitetuose

Diskusija

2022 m. sausio 14 d.

TURINYS

Vilniaus
universiteto
biblioteka

1. Gdansko TECH Atvirojo mokslo kompetencijų centras
2. Vienos universiteto bibliotekos duomenų priežiūros specialistų rengimo magistrantūros programa
3. Mokslo vertinimo reforma: EUTOPIA universitetų aljanso požiūris
4. Studentų Atvirojo mokslo iniciatyva Amsterdamo universitete
5. Miuncheno universiteto Atvirojo mokslo centras
6. Utrechto universiteto Atvirojo mokslo programa
7. Atvirojo mokslo politika Helsinkio universitete

Atvirojo mokslo kompetencijų centras (Gdansko technologijų universiteto biblioteka)

Vilniaus
universiteto
biblioteka

Atvirojo mokslo kompetencijų centras Gdansko technologijų universiteto bibliotekoje įkurtas 2018 m. vykdant ES finansuojamą projektą Duomenų tiltas (angl. *Bridge of Data*).

Centre teikiamos konsultacijos bei organizuojami mokymai mokslinių duomenų valdymo, mokslinių duomenų valdymo planų (DVP) rengimo, publikavimo atvirąja prieiga klausimais.

Konsultacijas teikia ir mokymus vykdo duomenų priežiūros specialistai (angl. *data steward*).

Šiuo metu Gdansko TECH universiteto bibliotekoje kuriamas *Teisinių problemų žinių centras* (angl. *Legal Issues Knowledge Hub*), kuris bus atidarytas 2022 m.

Vienos universiteto bibliotekos duomenų priežiūros specialistų rengimo programa

Vienos universiteto biblioteka, bendradarbiaudama su *FAIR Data Austria* projektu, šiuo metu pradėjo įgyvendinti duomenų priežiūros specialistų (angl. *data steward*) studijų programą.

Studijų metų studentai įgis bazinių mokslinių tyrimų duomenų valdymo, atvirojo mokslo, duomenų mokslo, duomenų kodavimo ir mokymų vedimo žinių ir įgūdžių.

Programos trukmė 1 m. Ji skirta bibliotekininkams, informacijos, žiniasklaidos, IT specialistams, visiems asmenims, kurie naudojami šios srities paslaugomis ar dirba tyrimų palaikymų srityje.

Mokslo vertinimo reforma: EUTOPIA universiteto požiūris

Vilniaus
universiteto
biblioteka

EUTOPIA Europos universiteto aljansą sudaro šie universitetai: Babeş-Bolyai University in Cluj-Napoca (Romania); Vrije Universiteit Brussel (Belgium); Ca' Foscari Venezia University (Italy); CY Cergy Paris University (France); Technische Universität Dresden (Germany); University of Gothenburg (Sweden); NOVA University Lisbon (Portugal); University of Ljubljana (Slovenia); Pompeu Fabra University-Barcelona (Spain); The University of Warwick (United Kingdom). Universitetai.

EUTOPIA universitetų aljansas įgyvendina mokslinių tyrimų vertinimo reformą, kuri grindžiama INORMS SCOPE mokslinių tyrimų vertinimo sistema. Aljansas planuoja sukurti visa apimančią mokslinių tyrimų vertinimo sistemą, kurioje paskatų ir atlygio sistemos bus suderintos su atvirojo mokslo praktika.

Studentų Atvirojo mokslo iniciatyva Amsterdamo universitete

Pastaraisiais metais atsiranda vis daugiau atvirojo mokslo iniciatyvų, tačiau jos daugiausia skirtos tyrėjams. Studentai mažiau pastebimi ir gauna nepakankamai informacijos apie galimybes dalyvauti atvirojo mokslo judėjime.

Amsterdamo universitete buvo įsteigta studentų organizacija, kurios tikslas studentų tarpe skleisti informaciją apie tai, kaip atvirasis mokslas gali padėti spręsti šiuolaikiniam mokslui kylančias problemas, kaip studentai galėtų įsitraukti į atvirojo mokslo praktikas.

Šio tikslo siekiama rengiant paskaitas, mokslines dirbtuves, diskusijas, seminarus. Siekiama diegti tokias atvirojo mokslo praktikas, kaip išankstinę baigiamų darbų registraciją ir atvirąją prieigą prie mokslinės informacijos.

Introduction: Problem & Mission

Problem An increasing number of Open Science initiatives have emerged that are accessible to anyone, but **mainly target researchers**. We **believe that students are overlooked** within the Open Science movement and do not receive adequate education on many of the Open Science practices.

Mission We feel the urge to spread Open Science within the student community. To realize this goal, we started a student organization that promotes Open Science and emphasizes its **applicability directly to students**. By creating awareness at an early stage of their career, we will be able to improve research practices in science in the long run.

Methods: Who and What is SIOS?

Who The **events team** informs about OS practices and how students themselves can engage. Our **communication team** is responsible for providing OS news over our various social media channels.

What

- Yearly introduction lectures to OS
- Blogposts + interviews about preprints, how to start with OS and students' journals
- Newsletter: monthly update on OS for students
- Lectures + panel talks: Daniel Lakens, Chris Chambers, Dan Quintana, E. J. Wagenmakers, and many more.
- Workshops on preregistration

The Step-by-Step Guide

Our main goal is that **every university creates their own SIOS**. Therefore, we wrote a Step-by-Step on how we got started and how to structure and manage a student initiative around the topic of Open Science. Within the manual, we also included a **COVID-19 section** where we describe how to keep an initiative alive in times of online meetings and closed faculties.

Results

Growth Our initiative has grown tremendously since we started and presently counts 20 members. Our **network** grows likewise – many researchers and students are giving/visiting lectures and helping each other out. We will soon have a SIOS in Groningen & Twente!

Appreciation We recently won a **grant** by Berkeley University and have also been lucky to have received the Open Science encouragement award by the Open Science festival last year. Further, we receive a lot of positive **feedback** that we use to learn and improve.

Discussion: Future Plans

Future Plans

- Take part in the OS festival + conference
- Lecture with Dan Quintana on Power Analysis
- Blogpost on making mistakes and academic integrity for students
- Study on ORP among students
- Workshop on Bayesian statistics
- Future future: studies measuring our **impact** to guide our decisions in how to further promote Open Science practices among students by better understanding what students actually need.

Contact: sios.information@gmail.com

Newsletter Step-by-Step Guide Website

SIOS
Student Initiative for Open Science

Student Initiative for Open Science

We are Data Sharing. We are Open Access. We are Reproducibility. We are Open Science, from students for students.

SIOS
Student Initiative for Open Science

*We are Data Sharing.
We are Open Access.
We are Reproducibility.*

*We are Open Science,
from students for students.*

Miuncheno Ludwigo Maximiliano universiteto Atvirojo mokslo centras (OSC)

Vilniaus
universiteto
biblioteka

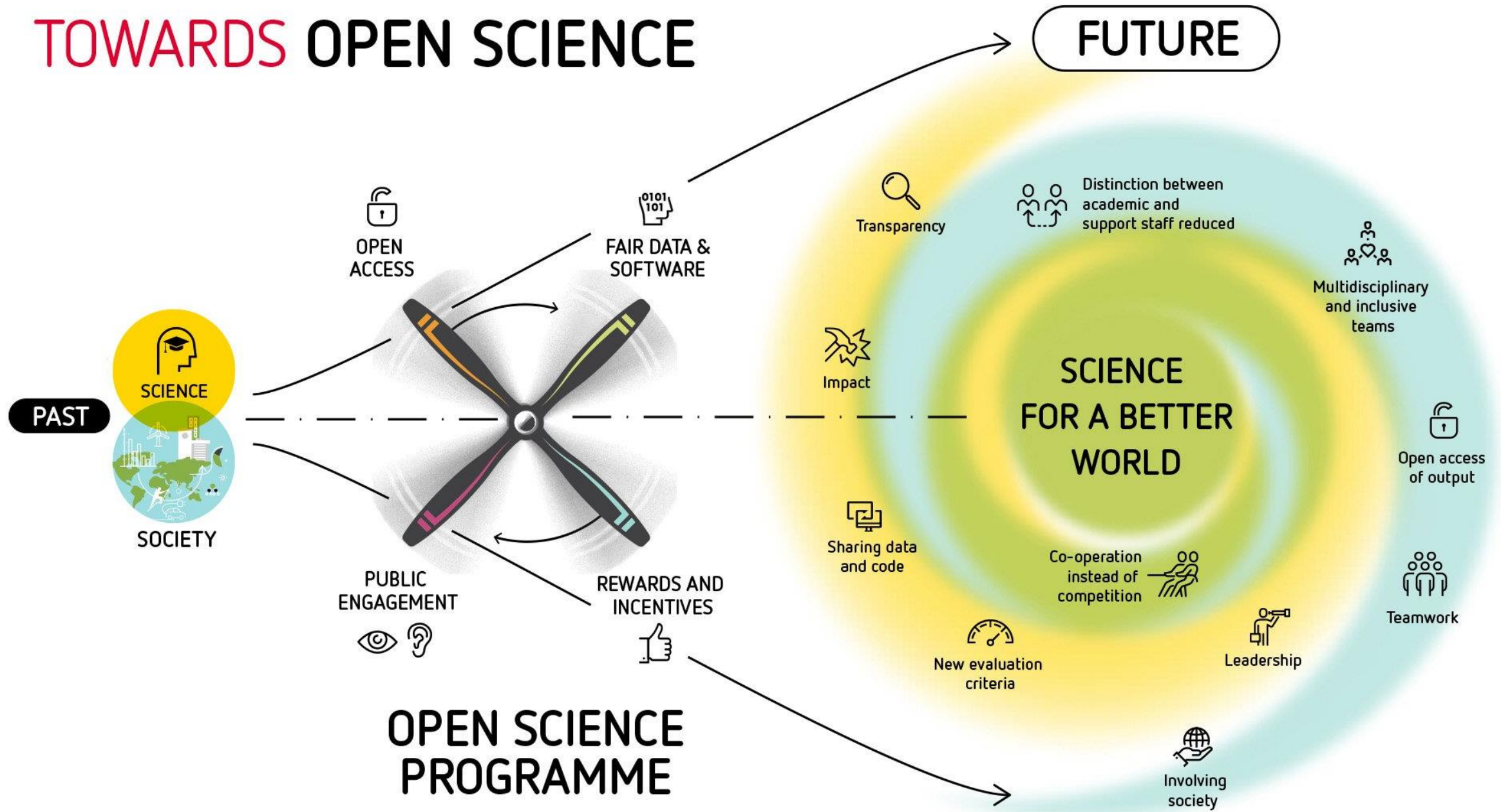
2018 m. Miuncheno universitete įkurtas Atvirojo mokslo centras (OSC).

Centro tikslas: skatinti atvirų, skaidrių ir atkuriamų mokslinių tyrimų vykdymą. Šio tikslo siekiama kuriant ir vykdant pažangias mokymų programas ir seminarus, organizuojant diskusijas, kuriant atvirų mokslinių tyrimų aplinką, diegiant alternatyvias mokslinių tyrimų skatinimo ir vertinimo metodikas bei atitinkamas infrastruktūras. Padedama tyrėjams spręsti su atviruoju mokslu susijusias problemas ir klausimus (intelektinės nuosavybės teisių, duomenų privatumo, programinės įrangos sprendimų, atvirojo mokslo finansavimo ir t.t.).

Centrui vadovauja penkių mokslinių narių valdyba (ją sudaro įvairių mokslų disciplinų atstovai) bei generalinis direktorius. Valdybą kas du metus renka OSC nariai visuotiniame susirinkime.

TOWARDS OPEN SCIENCE

Atvirojo mokslo politika Helsinkio universitete

Helsinkio universitetas yra įsipareigojęs laikytis atvirojo mokslo principų ir praktikos.

- Universitete yra įgyvendinami atvirojo publikavimo principai
- Universitete 2021 m. atnaujinta mokslinių tyrimų duomenų politika
- Atvirumas yra viena iš svarbiausių Helsinkio universiteto 2021-2030 m. strateginio plano temų
- Universitetas yra pasirašęs Suomijos atvirojo mokslo tyrimų deklaraciją, kuri apima keturias sritis, kurioms yra parengtos atskiros gairės:
 - Atviroji prieiga prie mokslinių publikacijų
 - Atviroji prieiga prie mokslinių tyrimų duomenų ir metodų
 - Atvirasis švietimas ir atvirieji švietimo mokymo(si) ištekliai
 - Atviroji mokslinių tyrimų kultūra
- Universitete yra įsteigtas metinis atvirojo mokslo apdovanojimas, kuris įteikiamas už darbą skatinant ir vystant atvirąjį mokslą. Šio apdovanojimo tikslas - skatinti aktyvius atvirojo mokslo šalininkus ir skleisti informaciją apie gerąsias praktikas.

Vlerick Business School

Vilniaus
universiteto
biblioteka

Atvirojo mokslo mokslinių tyrimų koordinatorius

Atviras mokslas padeda įgyvendinti atvirų ir skaidrių mokslinių tyrimų tikslus, skatina bendradarbiavimą, mokslinių tyrimų atkuriamumą, ir pasitikėjimą mokslu, bei didina mokslinių tyrimų naudą verslui ir visuomenei.

- Pagalba kuriant atvirojo mokslo politiką;
- Valdyti išteklius ir infrastruktūrą, skirtą palaikyti atvirojo mokslo kultūrą ir praktiką;
- Pagalba susijusi su mokslinių tyrimų duomenų valdymu;
- Vykdyti kampanijas įtraukiant bendruomenės narius į atvirojo mokslo praktikas ir diegiant atvirumo kultūrą bendruomenėje.

**Vilniaus
universiteto
biblioteka**

KONTAKTAI

Vilniaus universiteto biblioteka
Mokslinės informacijos ir duomenų skyrius

Gitana Naudužienė

Gitana.nauduziene@mb.vu.lt

+370 8 5 219 5069